

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-28-07, факс: 255-25-91

ВИСНОВОК

до проекту Закону України Про рейтингування (реєстр. № 5819 від 15.02.2021)

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 28 листопада 2022 року (протокол № 123) розглянув проект Закону України про рейтингування (реєстр. № 5819 від 22.07.2021), внесений народним депутатом України Підласою Р.А. (далі – законопроект).

Законопроект, як зазначено у пояснювальній записці до нього, спрямований на встановлення правових засад визначення рейтингів та їх використання, приведення діяльності рейтингових агентств в Україні у відповідність до вимог Регламенту ЄС № 1060/2009 Європейського Парламенту та Ради Європи від 16 вересня 2009 року про кредитно-рейтингові агенції (Regulation (EC) No 1060/2009 of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 on credit rating agencies) (далі - Регламент ЄС № 1060/2009), встановлення відповідальності для рейтингових агентств за порушення вимог законодавства, а метою законопроекту є покращення інвестиційного клімату в Україні, пожвавлення інвестиційних процесів, мінімізацію ризиків на ринках капіталу. Законопроектом, зокрема, передбачені відповідна термінологія, засадничі принципи рейтингової діяльності, види та категорії рейтингів, порядок авторизації рейтингових агентств та вимоги до них та їх методології, визначення повноважень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо здійснення державного регулювання та нагляду на ринку рейтингування, перелік порушень, за вчинення яких до рейтингових агентств застосовуватимуться фінансові санкції, тощо.

Законопроект пропонує проект нового Закону Про рейтингування та відповідні зміни, що мають на меті узгодження чинних норм з положеннями даного Закону, до Кодексу адміністративного судочинства України, законів України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків", "Про інститути спільного інвестування", "Про страхування", "Про недержавне пенсійне забезпечення", "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку № 16/03-2022/194223 від 15.11.2022 висловлює зауваження до законопроекту та звертає увагу на потребу в певних уточненнях та узгодженнях, зокрема з Регламентом ЄС № 1060/2009.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України (протокол № 101) надав свій висновок від 22 вересня 2021 року, в якому зазначено, що законопроект матиме вплив на показники бюджету (призведе до збільшення доходів державного бюджету від обов'язкових платежів на ринку рейтингування, а також може призвести до збільшення доходів державного бюджету від штрафів у разі виявлення відповідних порушень та/або може потребувати збільшення видатків державного бюджету, на обслуговування державного боргу в частині отримання рейтингу залежно від практики застосування даної законодавчої ініціативи). Також було рекомендовано при доопрацюванні законопроекту привести його окремі положення у відповідність до вимог Бюджетного кодексу України (зокрема, статей 4, 13, 29, 47).

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України надав свій висновок від 12 жовтня 2021 року, в якому визначив, що законопроект за своєю метою не суперечить Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, але потребує доопрацювання, зокрема, з метою врахування положень Регламенту ЄС № 1060/2009.

Експертний висновок **Міністерства фінансів України** № 14030-02-3/24724 від 06.08.2021, розроблений згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України, висловлює суттєві застереження до законопроекту. Наголошується, зокрема, на тому, що внесення запропонованих змін до законів України може призвести до погіршення інвестиційного клімату в країні та відтоку капіталу з ринку державних цінних паперів, що вплине на виконання плану з фінансування Державного бюджету України та стратегічних програм Уряду. Також зазначено, що проект Закону потребує доопрацювання у частині відсутності уточнення щодо аудиторів, які будуть залучатися до проведення досліджень на ринку рейтингування, доцільності обов'язку авторизованих рейтингових агентств складати фінансову і консолідовану фінансову звітність за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності, неузгодженості норм проекту Закону з Бюджетним кодексом України тощо.

Міністерство економіки України листом № 3632-01/41746-01 від 17.08.2021 висловлює зауваження до законопроекту та пропозиції щодо його доопрацювання. **Міністерство юстиції України** (лист № 66370/12306-4-21/7.3.4 від 16.08.2021) також надає пропозиції щодо доопрацювання законопроекту.

Національний банк України у своєму висновку № 18-0009/79427 від 28.08.2021 зазначив, що законопроект потребує доопрацювання з урахуванням висловлених Національним банком зауважень та пропозицій.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб у листі № 53-12194/21 від 06.09.2021 висловив певні зауваження до законопроекту та у підсумку висловив думку, що без узгодження з законодавством України та відповідного редагування законопроект не сприятиме приведенню чинного законодавства України у відповідність до законодавства Європейського Союзу у сфері рейтингування, через його невідповідність і неможливість реалізації ряду його положень.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку надала довідку листом № 08/01/17533 від 12.08.2021, де підтримала законопроект.

Крім згаданих позицій державних органів, Комітетом отримано **експертний висновок Кабінету Міністрів України** щодо відповідності законопроекту міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС). Експертним висновком на підставі проведеного постатейного порівняльно-правового аналізу повідомляється, що законопроект в цілому узгоджується з цілями Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, проте не забезпечує приведення законодавства України у сфері цінних паперів у відповідність до норм європейського законодавства в цій сфері, зокрема, норм, передбачених Регламентом (ЄС) №1060/2009.

З огляду на зазначене, керуючись положеннями статей 108, 114, частини першої статті 116 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України", Комітет **в и р і ш и в:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

1) проект Закону України про рейтингування (реєстр. № 5819 від 22.07.2021), внесений народним депутатом України Підласою Р.А., **прийняти за основу**;

2) надати доручення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики доопрацювати зазначений законопроект відповідно до частини 1 статті 116 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" щодо внесення змін до законопроекту, що не були предметом розгляду в першому читанні з урахуванням зазначених вище зауважень та пропозиції, а також з урахуванням пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи.

2. Доповідачем від Комітету визначити Першого заступника Голови Комітету народного депутата України Железняк Я.І.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев

Вик. А.Мороз
т. 255-27-36